

prima instanță: D.Chsitol
instanța de apel: N.Budăi, M.Ciugureanu, I.Muruianu

dosarul nr.2r-802/13

DECIZIE

04 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac,
Tatiana Vieru, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de Hamurari Vladimir, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca comercială „Investprivatbank” societate pe acțiuni, în proces de lichidare, împotriva lui Hamurari Vladimir privind încasarea datoriei, și la acțiunea reconvențională depusă de Hamurari Vladimir împotriva Băncii comerciale „Investprivatbank” societate pe acțiuni privind declararea nulității contractului de participare prin cotă la construcția bunului imobil, contractului de credit și contractului de gaj, obligarea restituirii plăților achitate cu titlu de dobîndă,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 august 2013, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Hamurari Vladimir,

c o n s t a t ă

La 04 mai 2010 BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Hamurari Vladimir privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de credit nr.71-PF(CB)-07 din 23 iulie 2007 BC „Investprivatbank” SA a acordat lui Hamurari Vladimir un credit în sumă de 2 620 000 lei, pe termen de 2 520 zile, cu termenul de scadență la 23 iulie 2014, pentru achitarea prețului casei individuale de locuit cu două nivele și subsol, cu suprafața totală de 255,5 m.p. și a terenului aferent casei de locuit, cu suprafața de 477,1 m.p. a complexului locativ „Cartier Rezidențial Alpina Village” din extravilanul mun. Chișinău.

La 23 iulie 2007 BC „Investprivatbank” SA și Hamurari Vladimir au încheiat contractul de gaj al dreptului de creanță nr.71-PF(CB)-07, iar la 20 iulie 2007 SRL „Alincom”, Hamurari Vladimir și BC „Investprivatbank” SA au încheiat contractul nr.117 de participare prin cotă la construcția bunului imobil din complexul locativ „Alpina Village” amplasat în extravilanul mun. Chișinău.

Menționează că, pîrîtul nu a respectat graficul de rambursare a creditului, iar la 04 mai 2010 suma datoriei constituia 3 813 782,46 lei din care 2 580 293,70 lei creditul și 1 233 488,76 lei dobînzile și penalitățile.

Prin notificarea nr.07/599 din 23 martie 2010 a solicitat debitorului achitarea datoriei, însă în termenul acordat datoria nu a fost achitată.

Consideră că conform art.576 Cod civil și pct.11 al contractului de credit nr.72-PF (CB)-07 din 23 iulie 2007 BC „Investprivatbank” SA este în drept de a declara creditul scadent anticipat și de a solicita rambursarea integrală a acestuia.

A mai indicat că anterior expedierii notificării menționate pîrîtului i-a fost expediată notificarea nr.03/2007 din 12 iunie 2009 privind exercitarea dreptului de gaj, la care prin răspunsul nr.3339 din 20 iulie 2009 Hamurari Vladimir și-a exprimat dorința de a preda casa individuală de locuit cu două nivele și subsol, cu suprafața de 255,5 m.p., amplasată pe terenul aferent, cu suprafața de 477,1 m.p., din complexul locativ „Cartier Rezidențial Alpina Village” din extravilanul comunei Trușeni, mun. Chișinău, dar această propunere este lipsită de sens întrucît pîrîtul nu deține dreptul de proprietate asupra bunului imobil indicat pentru a-l putea preda efectiv instituției bancare, care deține doar dreptul de gaj asupra dreptului de creanță în baza contractului de gaj al dreptului de creanță nr.71-PF(CB)-07 din 23 iulie 2007.

Prin ordonanța Băncii Naționale a Moldovei nr.09-02218/313 din 19 iunie 2009 a fost retrasă licența BC „Investprivatbank” SA din motivul intrării în incapacitate de plată și s-a numit lichidatorul, care în temeiul art.38⁵ alin. (1) al Legii insolvenței, nu aprobă hotărîrea organelor de conducere privind exercitarea dreptului de gaj instituit prin contractul de gaj al dreptului de creanță nr.71-PF(CB)-07 din 23 iulie 2007, fiind declarată nevalabilă.

La fel menționează că, scopul notificării nr.03/2007 din 12 iunie 2009, întocmită la doar cîteva zile înainte de adoptarea ordonanței Băncii Naționale a Moldovei nr.09-02218/313 din 19 iunie 2009, este de a prejudicia interesele băncii, care se afla în incapacitate de plată, situație bine cunoscută de pîrîtului la moment, acesta făcînd parte din Consiliul instituției.

Cere reclamantul, încasarea de la Hamurari Vladimir a datoriei în mărime de 3 713 782,46 lei și cheltuielile pentru expedierea avizului în mărime de 16,10 lei.

Hamurari Vladimir a înaintat acțiune reconvențională împotriva BC „Investprivatbank” SA privind declararea nulității contractului de participare prin cotă la construcția bunului imobil, contractului de credit și contractului de gaj.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 20 iulie 2007 a încheiat cu SRL „Alincom” și BC „Investprivatbank” SA contractul nr.117 de participare prin cotă la construcția bunului imobil din complexul locativ „Alpina Village” amplasat în extravilanul mun. Chișinău.

Conform pct.1.1 al contractului menționat BC „Investprivatbank” SA a acordat i-a acordat SRL „Alincom” un credit investițional pentru construcția complexului locativ, iar lui i s-a acordat credit ipotecat pentru participarea la construcția aceluiași bun imobil. La rîndul său, SRL „Alincom” s-a obligat să construiască pentru el bunul imobil, cu transmiterea acestuia în proprietate nu mai tîrziu de 30 decembrie 2008.

Ulterior, la 23 iulie 2007 Hamurari Vladimir a încheiat cu BC „Investprivatbank” SA contractul de credit nr.71-PF(CB)-07 din 23 iulie 2007, prin care i s-a acordat un credit în sumă de 2 620 000 lei pentru achitarea prețului casei individuale de locuit cu două nivele și subsol, cu suprafața totală de 255,5 m.p. și a terenului aferent casei de locuit, cu suprafața de 477,1 m.p. a complexului locativ „Cartier Rezidențial Alpina Village” din extravilanul mun. Chișinău, iar în baza ordinelor de plată nr.1704 din 24 iulie 2007 și nr.5 din 01 noiembrie 2007 la contul bancar al SRL „Alincom” au fost transferate sumele de 1297742 lei și 1 282 551,70 lei, în total 2 580 293,7 lei.

Susține că, în cazul în care beneficiar nemijlocit al sumei de 2 580 293,7 lei, achitate de BC „Investprivatbank” SA, a devenit SRL „Alincom”, el a fost lipsit de posibilitatea de a interveni prin mijloace juridice pentru a-și proteja investiția, fapt ce contravine procesului-verbal nr.369 din 23 iulie 2007, prin care s-a autorizat acordarea de către BC „Investprivatbank” SA a creditului ipotecar în sumă de 2 620 000 lei în cadrul programului ipotecar „Alppina Village”.

Menționează că, pînă în prezent SRL „Alincom” nu a efectuat construcția bunului imobil, iar în baza Acordului privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă din 18 septembrie 2009, a transmis BC „Investprivatbank” SA bunurile imobile, gajate întru garantarea executării creditului acordat, și anume terenurile parcelate, cu suprafața de 3,1591 ha, număr cadastral 8039314.011, indicate în tabela acordului, care include și construcțiile aferente acestora.

Indică că, actualmente proprietar al bunurilor în litigiu este SRL „Elita-5 Casa Magică”, în baza contractului de vânzare cumpărare, încheiat cu BC „Investprivatbank” SA la 12 noiembrie 2009.

Consideră că în temeiul art.221 alin. (2) Codul civil contractul de participare prin cotă la construcția bunului imobil din complexul locativ și contractul de credit sunt

lovite de nulitate, fiind încheiate cu intenția de a ascunde un alt act juridic și urmează a fi declarate nule, cât și contractul de gaj asupra dreptului de creanță din 23 iulie 2007, ca act juridic subsecvent.

Cere reclamantul, declararea nulității contractului nr.117 din 20 iulie 2007 de participare prin cotă la construcția bunului imobil, încheiat între BC „Investprivatbank” SA, SRL „Alincom” și Hamurari Vladimir; contractului de credit nr.71-PF(CB)-07 din 23 iulie 2007, încheiat între BC „Investprivatbank” SA și Hamurari Vladimir și contractului de gaj asupra dreptului de creanță din 23 iulie 2007, încheiat între BC „Investprivatbank” SA și Hamurari Vladimir (f.d.152-154 Vol.I).

Prin cererile suplimentare din 04 mai 2012 și 04 iunie 2012 reclamantul Hamurari Vladimir a solicitat: declararea nulității pct.1.2 (a) al contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din 12 noiembrie 2009, încheiat între SRL „Alincom” și SRL „Elita-5 Casa Magică” referitor la terenul pentru construcție număr cadastral 8039314.071 și pct.b) din Anexa nr.1la contract;

declararea nulității a pct.1.2 și 1.4 al contractului de ipotecă din 17 iunie 2010, încheiat între SRL „Elita-5 Casa Magică” și BC „Investprivatbank” SA referitor la terenul pentru construcție număr cadastral 8039314.071;

declararea nulității Acordurilor adiționale din 19 iulie 2010, 04 august 2010, 24 septembrie 2010 și 27 ianuarie 2011 la contractul de ipotecă din 17 iunie 2010, încheiat între SRL „Elita-5 Casa Magică” și BC „Investprivatbank” SA referitor la terenul pentru construcție număr cadastral 8039314.071 și construcția finalizată;

declararea nulității Acordului de stingere a obligațiilor prin novație din 30 septembrie 2011, încheiate între SRL „Elita-5 Casa Magică” și BC „Investprivatbank” SA referitor la terenul pentru construcție număr cadastral 8039314.071 și construcția finalizată;

obligarea BC „Investprivatbank” SA de a-i restitui plăților achitate cu titlu de dobândă în mărime de 500 505,15 lei (f.d. 71, 78-79 Vol.II).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2013 a fost admis renunțul reprezentantului lui Hamurari Vladimir, Cimil Dorin, la pretențiile privind declararea nulității: pct.1.2 (a) al contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din 12 noiembrie 2009, încheiat între SRL „Alincom” și SRL „Elita-5 Casa Magică” și pct.b) din Anexa nr.1la contract; pct.1.2 și 1.4 al contractului de ipotecă din 17 iunie 2010, încheiat între SRL „Elita-5 Casa Magică” și BC „Investprivatbank” SA; Acordurilor adiționale din 19 iulie 2010, 04 august 2010, 24 septembrie 2010 și 27 ianuarie 2011 la contractul de ipotecă din 17 iunie 2010, încheiat între SRL „Elita-5 Casa Magică” și BC „Investprivatbank” SA și Acordului de stingere a obligațiilor prin novație din 30 septembrie 2011, încheiate între SRL „Elita-5 Casa Magică” și

BC „Investprivatbank” SA referitor la terenul pentru construcție număr cadastral 8039314.071 și construcția finalizată (f.d.41-43 Vol.III).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2013 a fost admisă acțiunea inițială, iar acțiune reconvențională a fost respinsă. S-a încasat de la Hamurari Vladimir în beneficiul BC „Investprivatbank” SA datoria în mărime de 3 813 782,46 lei conform contractului de credit nr.71-PF (CB)-07 din 23 iulie 2007.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe Hamurari Vladimir a contestat-o cu apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 august 2013 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Hamurari Vladimir, cu acordarea unui termen pînă la 23 octombrie 2013 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 25 000 lei.

La 17 septembrie 2013 Hamurari Vladimir a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 august 2013 și remiterea pricinii pentru examinarea apelului.

În susținerea recursului a invocat că, instanța de apel a emis încheierea contestată cu aplicarea eronată a normelor de drept material, deoarece în cadrul raporturilor apărute între părți el are calitatea de consumator al serviciilor financiare și de construcție în sensul Legii nr.105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor și este scutit de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii instanței de apel a fost expediată recurentului de către Curtea de Apel Chișinău la 28 august 2013 și recepționată la 02 septembrie 2013 (f.d.84, 85). Astfel, recursul se consideră depus în termen.

Examinînd materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat de Hamurari Vladimir urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art.427 lit.a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din actele cauzei s-a constatat că, prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2013 a fost admisă acțiunea BC „Investprivatbank” SA, încasîndu-se de la Hamurari Vladimir datoria în mărime de 3 813 782,46 lei, conform

contractului de credit nr.71-PF (CB)-07 din 23 iulie 2007, iar acțiunea reconvențională depusă de Hamurari Vladimir împotriva BC „Investprivatbank” SA privind declararea nulității contractului de participare prin cotă la construcția bunului imobil, contractului de credit și contractului de gaj, obligarea restituirii plăților achitate cu titlu de dobândă a fost respinsă.

La 05 iulie 2013 Hamurari Vladimir a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2013, solicitînd anularea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii inițiale și admitere a acțiunii reconvenționale, însă nu a anexat la cererea de apel dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 august 2013 nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Hamurari Vladimir, comunicîndu-se apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 25 000 lei, stabilindu-i termen pînă la 23 octombrie 2013.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) și j) al Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, taxa de stat se stabilește în quantum de 3% din valoarea acțiunii, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25 000 lei; iar pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești se stabilește taxa de stat în quantum de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Astfel, în circumstanțele stabilite Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acțiunile instanței de apel au fost efectuate potrivit dispozițiilor legale și întemeiat prin încheierea din 22 august 2013 s-a dispus de a nu da curs cererii de apel depuse de Hamurari Vladimir, stabilindu-i un termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanie, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Acesta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Nu poate fi reținut și se respinge argumentul formulat în recurs cu referire la faptul că este scutit de la plata taxei de stat dat fiind faptul că în cadrul raporturilor apărute între părți recurentul are calitatea de consumator al serviciilor financiare și de construcție în sensul Legii privind protecția consumatorilor, deoarece se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material. Or, prin art. 85 alin. (1) lit.a) CPC legiuitorul a prevăzut scutirea de la plata taxei de stat pentru judecarea pricinilor a reclamanților în acțiunile de protecție a drepturilor consumatorilor, care nu constituie obiectul acțiunii în prezenta pricină.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că instanța de apel a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Hamurari Vladimir.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 august 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca comercială „Investprivatbank” societate pe acțiuni, în proces de lichidare, împotriva lui Hamurari Vladimir privind încasarea datoriei, și la acțiunea reconvențională depusă de Hamurari Vladimir împotriva Băncii comerciale „Investprivatbank” societate pe acțiuni privind declararea nulității contractului de participare prin cotă la construcția bunului imobil, contractului de credit și contractului de gaj, obligarea restituirii plăților achitate cu titlu de dobândă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî